

Uchwała Nr 15/2019
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 21 stycznia 2019 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy Tarnawatka

Na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561 z późn. zm.) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność § 4 uchwały Nr III/12/2018 Rady Gminy Tarnawatka z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Tarnawatka, w zakresie słów „z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019 r.”, z powodu naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1523 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Uchwała Rady Gminy Tarnawatka, o której mowa w sentencji, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w dniu 21 grudnia 2018 r.

W wyniku jej zbadania w trybie nadzoru, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie podjęło 8 stycznia br. uchwałę Nr 8/2019 w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego w celu stwierdzenia nieważności wskazanego w osnowie postanowienia, uznając, że narusza ono prawo w sposób istotny.

W § 4 uchwały Rada Gminy postanowiła, że „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019 r.”. W ocenie Kolegium Izby powyższy zapis „z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019 r.” w sposób istotny narusza postanowienia art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Akty prawa miejscowego uchwalane przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, a takimi aktami są m.in. uchwały w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości, podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym i wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Od zasady wyrażonej w przywołanym przepisie ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, w art. 4 ust. 2, przewiduje wyjątek, zgodnie z którym w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa

prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Wyjątek ten w przedmiotowej sprawie nie znajdzie jednak zastosowania, gdyż Rada Gminy nie wykazała przesłanek uzasadniających jego zastosowanie.

Uchwała Rady Gminy opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego w dniu 31 grudnia 2018 r., zatem zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia. Wskazanie w uchwale „z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019 r.” oznacza nadanie aktowi prawa miejscowego mocy wstecznej, co do zasady jest naruszeniem podstawowej zasady stanowienia prawa. Wyjątkiem od jej stosowania jest przepis art. 5 tej ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, który dopuszcza możliwość nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, pod warunkiem, że nie sprzeciwiają się temu zasady demokratycznego państwa prawnego. Wyjątku tego nie można jednak interpretować rozszerzająco. W przypadku badanej uchwały, w ocenie Kolegium, nie zachodzą przesłanki do skorzystania przez Radę z możliwości wynikających z art. 5 ustawy. W kontekście zasad demokratycznego państwa prawnego wskazać należy, że wsteczna moc prawa może dotyczyć ewentualnie przyznania praw dla adresatów uchwały, wykluczyć natomiast należy możliwość zastosowania tej normy do nakładania czy też zwiększania obowiązków, a taka sytuacja ma miejsce w przypadku badanej uchwały (zwiększenie wysokości stawek podatku od nieruchomości). Stanowisko Kolegium RIO znajduje potwierdzenie w licznych orzecznictwie sądów administracyjnych oraz TK (m.in. wyrok WSA z 2.07.2012 r. III SA/Wr 71/12, wyrok NSA z 1.02.2012 r. OSK 2537/11, wyroki TK z 8.03.2005 r. K 27/03 i z 19.03.2007 r. K 47/05).

Rada Gminy w wyznaczonym terminie nie złożyła do RIO w Lublinie wyjaśnień, ani nie przedstawiła swojego stanowiska w sprawie. Z tego względu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w oparciu o powołane na wstępie przepisy prawa orzekło jak w sentencji.

Na tę uchwałę przysługuje Radzie Gminy Tarnawatka prawo wniesienia – za pośrednictwem Kolegium RIO w Lublinie – skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, w terminie 30 dni od daty doręczenia tej uchwały.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Tarnawatka,
2. Wójt Gminy Tarnawatka.